

XV Jornada sobre el Càncer de Mama: El càncer de mama en dones joves i la controvèrsia del seu abordatge

Iniciar el cribratge abans dels 50 anys disminueix la mortalitat per càncer de mama?

- *L'Hospital del Mar és el centre català de titularitat pública que més experiència acumula en conservació d'òocits de dones amb càncer i ofereix, de rutina, la possibilitat de preservar la fertilitat a pacients diagnosticades de càncer.*
- *El Programa de cribratge de l'Hospital del Mar ja ha detectat càncer de mama a 1.000 dones des del seu inici.*

La XV Jornada sobre el Càncer de Mama tractarà àmpliament i de forma monogràfica el càncer de mama en dones joves (abans dels 50 anys). Demà divendres 7 d'Octubre, l'Hospital del Mar organitza, un any més, aquesta jornada de referència coordinada pel Dr Francesc Macià, responsable dels programes de Cribratge de Càncer de Mama i de Càncer de Colòn. Un dels temes de més repercussió social que s'hi plantejarà és l'existent controvèrsia pel que fa a l'eficàcia del cribratge del càncer de mama en dones de 40 a 49 anys. Els programes poblacionals no s'adrecen a aquest grup d'edat, però, no obstant, moltes dones es fan mamografies abans dels 50 anys encara que la seva utilitat no està demostrada. Les taules rodones d'aquesta edició estan orientades a donar resposta a aquestes dificultats per als professionals que les tracten: cribratge, epidemiologia, radiologia, qualitat de vida i fertilitat i embaràs.

La prevalença a Catalunya del Càncer de Mama es calcula en més de 50.000 dones. "**La supervivència d'aquestes pacients està millorant cada dia, amb una reducció de la mortalitat anual d'un 2,5% i assolint-se una supervivència als 5 anys d'un 85% en la població general i d'un 90% si el diagnòstic es fa gràcies al cribratge, xifra més elevada que la mitjana europea**", explica el Dr Francesc Macià, un dels coordinadors de la Jornada. Aquestes xifres de supervivència són realment optimistes, tot i que, malauradament, encara hi ha malaltes que recauen més enllà dels 5 anys. La millora en les xifres que tenim es produeix gràcies tant a l'impacte dels programes de detecció precoç com a les teràpies utilitzades, més aplicades i optimitzades cada dia. A Europa, hi ha un ampli consens tant pel que fa a la periodicitat com al grup d'edat a intervenir: mamografia cada dos anys, entre els 50 i els 69 anys.

La Jornada d'enguany s'inaugurarà amb la conferència de la Dra. Mireille Broeders, de la Universitat de Nijmegen (Holanda), coautora de les *Guies europees de qualitat del cribratge de càncer de mama*, que parlarà sobre "**L'eficàcia del cribratge en el grup d'edat de 40-49 anys**". Encara que el diagnòstic precoç és una de les claus pel tractament i curació del càncer de mama, existeixen diferents controvèrsies pel que fa a la recomanació de l'edat inicial de cribratge. No està demostrat que a partir dels 40 anys l'eficàcia del diagnòstic sigui superior. Hi ha diverses causes per a això: es produeixen menys casos (només un 25% del total de dones amb càncer de mama estan en aquest rang d'edat), el diagnòstic és més complex (per ex., la mama és més densa) i els tumors són més agressius, de manera que l'eficàcia del diagnòstic precoç no està clar que suposi un benefici. La Dra Broeders presentarà una revisió dels estudis més recents sobre el cribratge en dones joves, tema que es complementarà amb altres investigacions semblants que han desenvolupat metges de l'Hospital del Mar Així, el Dr Xavier Castells parlarà dels "**Efectes adversos del cribratge en dones joves**"(estudi RAFF), un estudi que coordina i que es basa en la informació de 1.600.000 dones de l'Estat espanyol.

Tenir fills després d'un càncer

La segona taula rodona abordarà el tema de la fertilitat, l'embaràs i el càncer de mama ja que les dificultats de fertilitat després de tractaments quimioteràpics és un dels temors de les dones que els pateixen en edat fèrtil. El Dr. Miquel Àngel Checa, del Servei de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital del Mar parlarà de "**La fertilitat en dones joves després d'un càncer de mama**".

Per a més informació: www.parcdesalutmar.cat

Servei de comunicació | Passeig Marítim 25-29 | 08003 Barcelona | Tel. 93 248 30 72 |
Tel. 93 248 34 15 | Tel. 93 316 07 07
Margarida Mas (626 523 034).

Des de fa molt pocs anys, s'opta per la vitrificació, una tècnica que permet que, en congelar-se, els òvuls tinguin una major supervivència (prop del 90%) i pateixin danys molt menors, augmentant les possibilitats de fecundació i embaràs. ***"A l'Hospital del Mar, ja fa gairebé dos anys que, la possibilitat de preservar la fertilitat quan es diagnostica un càncer en una dona en edat fèrtil s'ofereix de rutina"***, explica el Dr. Miquel Àngel Checa, Cap de la Unitat de Reproducció Humana del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital del Mar ***"Quan es diagnostica un tumor que impliqui tractament químic o radioteràpic es posa en marxa un protocol i a aquesta dona, immediatament, se li programa visita amb aquesta Unitat, de manera que pugui iniciar el tractament o la preparació per a la tècnica entre 1 i 5 dies després del diagnòstic i prèviament a qualsevol tractament però sense retardar. Es prepara l'ovari d'aquesta dona perquè se li pugui fer l'extracció dels òvuls en el mateix moment en què se l'opera del tumor per evitar una segona cirurgia i molèsties innecessàries, en un moment tant delicat "***, aclareix el Dr. Checa.

El càncer de mama suposa una dificultat afegida a l'extracció d'òvuls ja que es tracta, a diferència d'altres tumors, d'un càncer hormodepenent. Per aconseguir una estimulació de l'ovari adequada i la posterior extracció d'òocits, cal administrar a la pacient tractaments hormonals que, en el cas del càncer de mama, han de garantir la seguretat i sobretot ni empitjorar el pronòstic del tumor, ni disminuir les possibilitats de curació ni augmentar les recaigudes. Amb aquesta orientació, el Dr. Checa presentarà en aquesta Jornada els resultats d'un estudi realitzat pel Departament de Reproducció de l'Hospital del Mar, la Universitat Autònoma de Barcelona i el Centre d'Infertilitat i Reproducció Humana (CIRH). L'estudi va aprovar l'administració de letrozol, un inhibidor de l'aromatasa utilitzat en algunes pacients amb càncer de mama per utilitzar-lo de forma combinada amb una pauta modificada d'estimulació ovàrica. ***"Aquest estudi mostra que les dones afectades per un càncer de mama per a les quals s'utilitza aquest protocol redueixen significativament els nivells d'estradiol respecte als càncers no-Depenents d'hormones, mentre que els resultats obtinguts en relació a l'extracció d'òocits són similars als cicles d'aquesta tècnica estàndard en pacients sense càncer "***, explica el Dr. Checa, ***"i, el que és més important, no van augmentar les taxes de recurrència del càncer de mama "***.

L'Hospital del Mar ja fa gairebé dos anys que és el centre català de titularitat pública que més experiència acumula en vitrificació d'òocits de dones amb càncer. Ja s'han acollit a aquest programa de preservació de la fertilitat dones afectades de càncer de mama, còlon, limfomes, i dones amb malalties reumatològiques que han de fer tractaments agressius.

També en aquesta taula el Dr. Octavi Còrdova, del servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, parlarà de ***"L'embaràs després d'un tractament de càncer de mama"*** i la Dra. Mireia Margelí, de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) parlarà de ***"Tractament adjuvant en dones premenopàusiques"***.

El càncer de mama i la seva cara més humana

Aquest any com a novetat s'hi incorporarà el testimoni de professionals que si bé parlaran de la seva experiència en el tractament de persones afectades per un càncer de mama, també abordaran el tema des de la pròpia experiència. La Tècnica de radiologia de l'Hospital del Mar, Belén Ejarque, parlarà de ***"L'experiència d'un professional sanitari en el paper de malalt de càncer de mama"*** i comentarà l'etapa de la seva vida en què va lluitar contra un càncer de mama i tractarà, així mateix, aspectes relacionats amb la qualitat de vida de les dones, en primera persona. També es parlarà del ***"Impacte del diagnòstic de càncer de mama en dones joves amb fills"***. Aquestes dues intervencions busquen incorporar una visió més humana d'aquesta malaltia com un element de millora en el diagnòstic, tractament i tracte dels pacients.

Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama: Jornada de referència i el registre més antic i consolidat del país

El sòlid programa de detecció precoç, el més antic existent i que enguany registra ja 16 anys d'història, ha permès fer un estudi evolutiu del càncer de mama i obtenir dades concretes sobre tots els tipus i subtipus de tumors detectats gràcies al cribratge poblacional i, també ha permès proposar estudis epidemiològics

Per a més informació: www.parcdesalutmar.cat

Servei de comunicació | Passeig Marítim 25-29 | 08003 Barcelona | Tel. 93 248 30 72 |
Tel. 93 248 34 15 | Tel. 93 316 07 07
Margarida Mas (626 523 034).

Nota de premsa

Barcelona, 6 d'octubre del 2011

molt reconeguts. Durant quinze anys, la Jornada Anual del Càncer de Mama ha servit per a la trobada de més de 2.000 professionals especialistes en diferents àmbits de la prevenció, el diagnòstic, el tractament i l'avaluació del càncer de mama.

La detecció precoç del càncer de mama es basa en el fet de què és més avantatjós actuar en els estadis preclínic d'aquesta malaltia que quan ja està clínicament establerta. Des que el 1995, l'Hospital del Mar va posar en marxa un programa de detecció precoç de càncer de mama, s'han fet més de 230.000 mamografies, que han permès la detecció precoç de més de **1.000 casos de càncer de mama**.

Unitat Funcional de Patologia Mamària

L'Hospital del Mar va ser un dels primers centres de Catalunya que va crear una Unitat que abasta des del diagnòstic precoç -amb el programa més consolidat i amb més anys de registre- fins a la reconstrucció mamària després d'una cirurgia per càncer. La Unitat comprèn tots els especialistes implicats en el diagnòstic -radiòlegs, ginecòlegs i patòlegs-, el tractament quirúrgic i oncològic, la rehabilitació, infermeres gestores de casos i una important línia de recerca. Aquesta recerca, pionera en camps com la detecció de marcadors de resposta al tractament, té com a objectiu optimitzar els tractaments des de l'inici i evitar tractaments ineficaços amb múltiples efectes secundaris, avançant cada dia més cap als tractaments a la carta que comporta una medicina personalitzada d'alta qualitat tècnica i humana.

Actualment es treballa amb un ambiciós projecte de recerca per investigar el càncer triple negatiu amb l'objectiu d'identificar noves dianes terapèutiques i biomarcadors sensibles a la quimioteràpia. El triple negatiu és una varietat de càncer de mama amb característiques clíniques i patològiques peculiars que representa un problema clínic rellevant, afecta un 20% de les dones amb càncer de mama, especialment, les més joves. Aquest tipus de tumor, en no disposar de receptors hormonal (Receptor Estrogen i Receptor Progesterona) i del biomarcador HER2 suposa que no es puguin aplicar teràpies contra aquests receptors (teràpia hormonal o teràpia anti-HER2), així que la base per al tractament d'aquests pacients és únicament la quimioteràpia. Per a la majoria dels pacients, el tractament amb poliquimioteràpia citotòxica és ineficaç i comporta toxicitat.

XV Jornada sobre el Càncer de Mama ([veure programa](#))

Més informació: www.parcdesalutmar.cat

[Programa de detecció precoç del càncer de mama](#)

Per a més informació: www.parcdesalutmar.cat

Servei de comunicació | Passeig Marítim 25-29 | 08003 Barcelona | Tel. 93 248 30 72 |
Tel. 93 248 34 15 | Tel. 93 316 07 07
Margarida Mas (626 523 034).